

Dierenartspraktijk Krommenie

Demodex mijt (puppyschurff) bij de hond

Bij uw hond is aangetoond dat er Demodex mijten aanwezig zijn in/op de huid. Hoe komt uw hond hieraan en hoe komt uw hond er weer vanaf? Kunt u zelf verschijnselen krijgen van deze mijt? Kunnen andere honden besmet raken door contact met uw hond? Allemaal goede vragen waarop helaas op internet ook veel foutieve antwoorden staan vermeld. Deze brief biedt u de juiste diergeneeskundige informatie.

Demodex mijt

Demodex mijten zijn bij gezonde honden in kleine aantallen aanwezig, vergelijkbaar met de onschadelijke aanwezigheid van bepaalde bacteriën of gisten op het huidoppervlak. Pups krijgen deze mijt in de eerste levensdagen overgedragen van hun moeder. De mijten bevinden zich voornamelijk in de haarzakjes rondom de haarfollikels (zie afbeelding).

Afbeelding. Demodex mijten

Welke honden ontwikkelen een Demodex infectie?

Iedere hond bezit Demodex mijten, maar gelukkig ontwikkelt slechts een klein percentage van de honden een Demodex infectie, waarbij de mijten in veel grotere aantallen aanwezig zijn en daardoor een ontstekingsreactie in de huid veroorzaken. De naam puppyschurft is verwarrend, aangezien ook oudere dieren deze aandoening kunnen krijgen. Een Demodex infectie kan optreden bij een verminderde werking van het immuunsysteem/afweerapparaat, oftewel een verminderde weerstand. Dit is het geval bij jonge dieren (Demodex komt het meest frequent voor bij honden tussen de 3-18 maanden leeftijd), (zeer) oude dieren, soms bij drachtige dieren of ongesteerdiseerde dieren als gevolg van hormonale veranderingen en tot slot bij dieren met ziekten die het immuunsysteem verzwakken. Daarnaast is van prednison(achtige) medicatie bekend dat deze het immuunsysteem onderdrukt en daarmee het risico op een Demodex infectie vergroot.

Bestaat er een kans op overdracht naar andere dieren en/of mensen?

Nee, een Demodex mijt is ten eerste gastheerspecifiek, waardoor de specifieke honden Demodex mijt niet kan overleven bij bijvoorbeeld een mens, kat of knaagdier. Daarnaast is een Demodex infectie voor andere honden – met uitzondering van pasgeboren pups – niet besmettelijk, ook niet bij intensief contact!

Symptomen

Voorkeurslocaties van Demodex mijten zijn vaak de poten en de kop en dan met name rondom de ogen en bek. Een Demodex infectie kan ook optreden in gebieden waar de huid al was aangetast, bijvoorbeeld als gevolg van een voedsel- of omgevingsallergie. Voorbeelden hiervan zijn Demodex infecties tussen de tenen en bij de oren.

Honden met een Demodex infectie vertonen vaak kale plekken in de vacht, schilfering en rode en/of grijs-zwarte verkleuring van de huid op deze plaatsen. Het begint vaak heel subtiel met zeer kleine veranderingen (slechts enkele millimeters) die niet altijd direct worden opgemerkt. De vacht- en huidveranderingen kunnen beperkt blijven tot enkele plekken (gelokaliseerde vorm), maar de afwijkingen kunnen zich ook uit gaan breiden over het gehele lijf! Dit wordt de gegeneraliseerde vorm genoemd, die zeer ernstig kan zijn. In tweede instantie kunnen bacteriële infecties van de door Demodex beschadigde huid optreden, gekenmerkt door (toename van) roodheid, puistjes, vochtigheid, open wondjes en korsten. Een Demodex infectie kan (zeer) pijnlijk zijn. Jeuk wordt voornamelijk gezien als gevolg van bijkomende bacteriële infecties.

Naast verschijnselen van de Demodex infectie en eventuele secundaire huidinfecties kunnen symptomen worden gezien als gevolg van een onderliggend probleem. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld veel drinken en veel plassen, veranderingen van de eetlust, sloomheid, verandering van het lichaamsgewicht en kaalheid op de flanken.

Diagnostiek

Demodex mijten

Het macroscopisch bekijken van de afwijkingen van de vacht en de huid is onvoldoende om de diagnose met zekerheid te kunnen stellen. Voor het aantonen van een Demodex infectie is microscopisch onderzoek van huidafkrabsels noodzakelijk.

Van meerdere plaatsen waar zich afwijkende huid/vacht bevindt, worden met een scherp lepeltje afkrabsels gemaakt. Aangezien de Demodex mijten zich vaak in de haarfollikels en dus diep in de huid bevinden, zal de huid tot zo ver moeten worden afgekrabd dat de huid net enigszins begint te bloeden. Gebeurt dit niet, dan bestaat de kans dat de Demodex mijten wel aanwezig zijn in de huid, maar niet terechtkomen in het afkrabsel.

Bacteriële huidinfectie

Bij verdenking op een tevens aanwezige bacteriële huidinfectie, kan het nodig zijn om microscopisch onderzoek van afdrukpreparaten van de huid uit te voeren. Daarnaast is het soms noodzakelijk zijn om een bacteriekweek in te zetten, waarbij gekeken wordt welke bacterie een rol speelt en voor welke antibiotica deze bacterie gevoelig is.

Onderliggende factoren

Zoals vermeld zijn ook bij gezonde honden kleine aantallen Demodex mijten in de huid aanwezig, echter zonder te resulteren in klinische klachten. Er zal, zeker bij volwassen dieren, dan ook moeten worden uitgezocht wat de onderliggende oorzaak is van het optreden van een infectie met Demodex mijten. Een uitgebreid vraaggesprek over het wel en wee van uw hond en gedegen klinisch onderzoek behoren tot de standaardprocedure. Daarnaast kan het verstandig zijn om aanvullend onderzoek (bijvoorbeeld bloed-, urine- en of beeldvormend onderzoek) uit te voeren, met als doel de onderliggende factor te vinden.

Therapie opties

Demodex mijten

Voor het doden van de Demodex mijten bestaan verschillende mogelijkheden.

Een lokale vorm van een Demodex infectie kan in enkele weken tot maanden tijd uit zichzelf herstellen, mits de werking van het immuunsysteem van uw hond verbetert. Er kan dan ook worden besloten om geen behandeling in te stellen tegen de mijt. Of het verstandig is om af te wachten tot het immuunsysteem (weer) naar behoren functioneert en de Demodex infectie is overwonnen, verschilt per dier. Het risico bestaat dat de mijt zich steeds verder over het lichaam uitbreidt, waardoor succesvolle behandeling lastiger wordt.

De belangrijkste therapie die geregistreerd is voor het gebruik tegen Demodex bij de hond, is een wassing met een oplossing van de antiparasitaire stof amitraz. Hierbij moet uw hond regelmatig met deze oplossing worden gewassen (gehele lichaam of alleen enkele aangedane plaatsen), waarna de huid aan de lucht moet drogen. Op honden met een zeer korte vacht na moeten honden voorafgaand aan het wassen worden geschoren. Sloomheid, braken en een rode huid kunnen optreden als bijwerkingen. Uw dierenarts zal aangeven op welke manier, hoe vaak en met

welke tussenpozen uw hond moet worden gewassen en op welke bijwerkingen u gespitst moet zijn.

Voor lastige locaties zoals rondom de ogen en de oren is het gebruik van amitraz echter te risicovol. Daarnaast kunnen bepaalde bijwerkingen ervoor zorgen dat het wassen met de amitraz vloeistof voor uw hond geen geschikte behandeling is. In deze gevallen zal gekozen worden voor het dagelijks toedienen van een vloeistof met het antiparasitaire middel ivermectine gedurende minimaal 4-6 weken. Deze behandeling is niet geregistreerd voor het gebruik bij honden, maar er is – ook bij specialisten dermatologie – veel ervaring met het gebruik ervan. Bij collie-achtigen kan ivermectine schadelijke gevolgen hebben, aangezien sommige collie-achtigen een genetische afwijking hebben, die maakt dat de gevoeligheid voor bepaalde geneesmiddelen sterk toeneemt. Een genetische test kan uitwijzen of er bij dit soort hondenrassen sprake is van een dergelijke afwijking.

Soms worden pipetten met het antiparasitaire middel moxidectine of selamectine voor frequente toediening in de nek voorgeschreven. Dit is uiteraard heel gemakkelijk voor u als eigenaar, maar de effectiviteit ervan is vele malen lager dan bovenbeschreven therapieën en het wordt dan ook voornamelijk gebruikt bij zeer milde lokale gevallen van Demodex infectie.

Bacteriële huidinfectie

Wanneer bij uw hond sprake is van een (secundaire) bacteriële infectie van de huid, dan zal deze moeten worden behandeld. Het gebruik van speciale shampoos kan nodig zijn en soms zijn antibiotica geïndiceerd.

Onderliggende factoren

Het is belangrijk dat mogelijke onderliggende factoren worden behandeld. Gebeurt dit niet, dan zal de infectie met Demodex mijten als gevolg van de specifieke antiparasitaire behandeling wel afnemen of zelfs verdwijnen, maar zal recidief optreden zodra deze behandeling wordt gestopt.

Onderliggende ziekten dienen waar mogelijk te worden behandeld en medicatie die het immuunsysteem onderdrukt zal moet worden gestopt. De huidbarrière kan worden verbeterd door middel van lokaal te gebruiken producten en de lichamelijke conditie moet worden geoptimaliseerd door middel van een goede voeding met de juiste aminozuren, vetzuren, vitaminen en mineralen en eventueel aanvullende supplementen. Vraag uw dierenarts om een gericht advies voor uw hond

Regelmatige controles

Om zeker te weten of de therapie tegen de Demodex mijten succesvol is, zijn periodieke controles door middel van microscopisch onderzoek van huidafkrabsels nodig. Zijn in de huidafkrabsels geen Demodex mijten meer aanwezig, dan zal nog drie weken door moeten worden behandeld. Zijn de huidafkrabsels vervolgens weer negatief op Demodex mijten, dan kan de behandeling worden gestopt.

Prognose

Voor jonge honden met een lokale Demodex infectie is de prognose goed. Bij sommige honden is Demodex lastig weg te krijgen, waardoor langdurige behandeling nodig is. Of en hoe snel een dier herstelt van een Demodex infectie is enerzijds afhankelijk van de ernst van de afwijkingen (lokaal of gegeneraliseerd) en anderzijds van een mogelijk aanwezige (wel of niet te behandelen) onderliggende oorzaak.

Last update: April 2015

Copyright: VetVisuals® International

Dierenartspraktijk Krommenie
Noorderhoofdstraat 24
1561 AV Krommenie
075-6281406
info@dierenartsenpraktijkkrommenie.nl
www.dierenartspraktijkkrommenie.nl